

עטרת שלום

עלון שבועי שיע"י מוסדות קאמברג בארה"ק, רח' ארזי הבירה 48 ירושלים
בנשיאות ב"ק מרן אדמו"ר שליט"א
פרשת נח

בס"ד, עש"ק פרשת נח
ל תשרי תשע"א - שנה ב' גליון מ'

זמני הדלקת הנרות ומוצי"ש

ירושלים	הרה"צ מוצ"ש	ר"ת
4:40	5:51	6:32
4:40	5:51	6:31
4:39	5:50	6:31
4:55	5:53	6:28

נא לשמור על קדושת הגליון

דברי תורה מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

לתומכו, משום שאם הולכים במדת הדין אז הוא סכנה גדולה שלא ישל בדיון, ולכן היה צריך סעד לתומכו, מה שאין כן אברהם אבינו שהלך לפני משורת הדין ולכך המליץ על סדום כנ"ל, ולכך כתוב אצל אברהם 'הוי"ה אשר התהלכתי לפניו' שכתוב שם הוי"ה בחינת רחמים, ולכך לא היה צריך סעד לתומכו, וזה מרמו 'לפניו' שהלך לפני משורת הדין, ובמידה שאדם מודד כך מודדים לו מדה כנגד מדה, ולכך מדדו לו במדת הרחמים ולא היה צריך לסעד.

והטעם שהלך נח במדת הדין משום שלא היה לו מצות מילה, וערלה הוא דינים כי ערלה בני' אלהים במלוי יודי"ן עם ה' אותיות, ולכך הלך נח מצד הדין, מה שאין כן אברהם שהיה לו מצות מילה, וכמו שהבאנו לעיל מהמדרש שמביא הפסוק 'התהלך לפני והיה תמים' שמדבר שם במצות מילה, שע"י מצות מילה הלך לפני משורת הדין.

ולפי כל זה יכולים לומר שהיש דורשים לגנאי, רצו לומר שבאמת היה צדיק בדורו, כי בדורו היה כך הדרך של מידת הדין כי לא היה עוד מצות מילה, אבל אילו היה בדורו של אברהם לא היה נחשב לכולם, היינו הדרך של נח לילך מצד הדין, רק הדרך היה בדורו של אברהם לילך לפני משורת הדין, ולכך לא נחשב הדרך של נח לכולם.

והרי אנו מתייחסים לבני אברהם ולא לבני נח, ולכן צריך כל אחד לילך בדרך לפני משורת הדין וצריך לדון כל אחד לכף זכות, וע"י זה יהיה מדה כנגד מדה כנ"ל שיהיה לו רחמים גדולים וישועה במהרה בימינו אמן.

(נאמרו בס"ש תשנ"ט לפ"ק)

אלה תולדות נח נח איש צדיק תמים היה בדרתיו את האלהים התהלך נח (ו ט).

פירש רש"י יש מרבותינו דורשים אותו לשבח וכו', ויש שדורשים אותו לגנאי לפי דורו היה צדיק ואלו היה בדורו של אברהם לא היה נחשב לכולם עכ"ל. וצריך להבין איך יש דורשים אותו לגנאי מאחר שכבר פרסם התורה 'צדיק תמים היה בדרתיו', כמו שכבר התקשו בזה המפרשים.

ואפשר לומר שבדאי לכו"ע היה נח צדיק, וכמו שכתב ג"כ הבעל-הטורים למה כתוב שני פעמים 'נח', נח לעליונים נח לתחתונים. וגם הרי פרש"י על הפסוק 'מכל הבהמה הטהורה' (ו ב) העתידה להיות טהורה לישראל, למדנו שלמד נח תורה. רואים שנח גם כן למד תורה, וזה מרמו התורה באמרו ב"פ 'נח' כי נח בני' און, שהמשיך עליו נח אורות האון העליונה דא"ק, וכמו שאמרו חז"ל (קידושין כב:) און זו ששמע קולי על הר סיני. שנח למד וידע את התורה.

אלא הביאור הוא שרש"י אומר על הפסוק 'את האלהים התהלך נח' ובאברהם הוא אומר 'הוי"ה אשר התהלכתי לפניו' (כד מ). ובמדרש (כ"ר ל י) מביא פסוק אחר 'התהלך לפני והיה תמים' (ו א). נח היה צריך סעד לתומכו, אבל אברהם היה מתחזק ומהלך בצדקו מאליו. והביאור בזה שנח הלך במדת הדין ולא הלך לפני משורת הדין, וזה משום שמצד הדין היה דור המבול חייב מיתה. ולכך איתא בזה"ק (ח"א רנד:) שנח לא הגין על דורו, ולא התפלל עליהם כאברהם, כיון דאמר הקב"ה לאברהם 'זעקת סדום ועמורה כי רבה מיד ויגש אברהם ויאמר' וגו' (יח כג) ע"ש.

וזה שאומר רש"י 'את האלהים התהלך נח' שנח הלך במדת האלהים מצד הדין, ולכך היה צריך סעד

וְלָהֶם לְאֶכְלָהּ (ו' כא).

רצה לומר, בני ישראל הקדושים מבקשים לפני הקב"ה ואומרים לפניו יתברך שמו, 'ואתה' הקב"ה 'קח לך' כל התפלות שמתפללים כל ישראל הקדושים הבא 'מכל מאכל' היינו שתתן להם מזונת רוחא פרנסה בהרחבה, והוא דייקא 'אשר יאכל' כלומר כמו שאמר יעקב אבינו ע"ה (כה ה) ונתן לי לחם לאכול ובגד ללבוש, והקשו המפרשים למה כפל לשונו הקדוש 'לחם לאכול' הרי בודאי ידענו שלהם הוא כדי לאכול, וכן 'בגד' הוא כדי 'ללבוש'. אלא שמעתי מאמור"ר מובהק רבי יצחק יהודה יחיאל זלה"ה, לפי שיש לחם כזה שהמלאכים ג"כ אוכלים שהוא חיות רוחני שלהם מאורות העליונים, שנתן הקב"ה להמלאכים ולכל הנשמות צדיקים שבעולם העליון, וכן יש בגד העליון שהוא חלוקא דרבנן כנודע (זהר ח"א סו). שהוא לבושים של הנשמות רוחניים, ואם נתן לו הקב"ה כל אלה לא יהיה לו בעולם הזה מה לאכול ומה ללבוש. ואמרו רז"ל (שם קסט). שכל התפלות צריכים לפרש אותם היטב. לזה אמר יעקב אבינו ע"ה 'לחם לאכול' דייקא בעולם העשיה הזה, וכן 'בגד ללבוש' בעולם הזה. הוא הדין כאן בבקשה זו של כל ישראל מבקשים ואומרים להקב"ה כנ"ל, והוא דייקא באופן 'מכל מאכל' הזה 'אשר יאכל' בעולם הזה. ועוד מבקשים ישראל מהש"ת 'ואספת אליך' תפלתנו, ואל ימסרו לפני כ"ד שלמעלה אלא דייקא לפניך שאתה בוחן לבות וכליות, מזה תדע שאנחנו זוכים להשפיע לנו פרנסה בריוח, ואז 'והיה לך' תפלתנו 'ולהם' לכל ישראל 'לאכלה'.

(בן בית' מרבינו אליעזר צבי מקאמרנא)

וַיֹּאמֶר הוִי"ה לְנֶחַם בְּאֵתָהּ וְכָל בֵּיתָהּ אֵל הַתְּבָהּ כִּי אֶתְּךָ רְאִיתִי צְדִיק לְפָנַי בְּדוֹר הַזֶּה (ז' א).

אותיות שמדברין, נבראין עולמות, והוא ע"י שמדבקין אל פנימיות אור אין סוף שבהאותיות, וכשבא לאדם איזה צער ע"י צרופים לא טובים, ידבק את חלקו חלק אלוה שבו אל האותיות, לפנימיות אור ששופע בתוכם, ויתפלל על זה בהתדבקות אור אין סוף שבתוך האותיות, ומגביה את הדבר למעלה בעולמות חדשים שנבראו על ידם, ואז נשתנו הצרופים ונמתק הדינים, ויכול לבטל כל גזירות רעות לגזירות טובות, וצריך לזה אמונה שלימה בהשגחת אלהות, שהכל בהשגחה אף דבר קטן ומקיים 'בא אתה' כח אלהות שלך, 'וכל ביתך' כוחת גופניות, 'אל התיבה' כנודע ממדן אלקי הבעש"ט.

(נוצד חסד' מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא)

יִפְתָּ אֱלֹהִים לְיִפְתָּ וְיִשְׁכַּן בְּאֶהְלֵי שָׁם וְיִהְיֶה כְּנֻעַן עֶבֶד לְמוֹ (ט' כז).

אפשר לרמוז בדרך רמז, שכבר כתבתי (פרשת בראשית) רמז עפ"י מה שאיתא בפרקי אבות (פ"ו מ"ג) שהתורה הקדושה נקנית בארבעים ושמונה דברים, וזה מש"כ 'וישראל עשה חיל' (במדבר כד יח) חיל בגימטריא מ"ח, וזה ידוע שישראל הוא מדרגה יותר גדולה מיעקב, וזה אומר הפסוק איך אפשר להיות בבחינת 'ישראל' ע"י 'עשה חיל' בלימוד התורה"ק שנקנית כמ"ח דברים. וזה אפשר לרמוז 'יפת אלהים ליפת וישכן באהלו שם' ופירש רש"י הקדוש ישרה שכניתו בישראל, וכן פירש בתרגום וישרי שכניתיה במשכניה דשם, היינו שמאזיה זכות ישרה שכניתו על האדם ע"י לימוד התורה"ק, וזה באה"ל בגימטריא מ"ח שהם ארבעים ושמונה דברים שהתורה"ק נקנית. 'ויהי כנען עבד למו' כתוב ברש"י הקדוש וזה לשונו, אף משיגלו בני שם, ימכרו להם עבדים מבני כנען, היינו שע"י לימוד התורה"ק אפשר להיות ולהתקיים בגלות, והבן.

(מעשה שלום' מרבינו שלום מקאמרנא)

אֵלֶּה תּוֹלְדֹת נֹחַ נֹחַ אִישׁ צְדִיק תָּמִים הָיָה בְּדִרְתּוֹ אֵת הָאֱלֹהִים הַתְּהֵלֵךְ נֹחַ (ו' ט).

שהיה מתלבש בשמנה בנדים, שהיה מוכיח אותם ונטלו הם חלק הרע שלו והוא נטל חלק הטוב שלהם ונעשה 'תמים בדרתיו' ע"י אנשי דורו, וזה לא דוקא שמוכיח בדבור ויהיה דרשן, אלא שבהתקשרות שלו עם נפש כל חי בעת אמירות הדבורים שלו עד כלות הנפש, בהכנעה ובכישול כאין, בלב נשבר ונכנע, ומשתתף עצמו עם כל נפש חי, אוי אם הם חוזרין בתשובה, טוב, ואם לאו, נטל מהם הטוב ונותן להם הרע שלו כידוע ולא תתמפש בזה.

(היכל הכרבה' מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא)

אֵלֶּה תּוֹלְדֹת נֹחַ נֹחַ אִישׁ צְדִיק תָּמִים הָיָה בְּדִרְתּוֹ אֵת הָאֱלֹהִים הַתְּהֵלֵךְ נֹחַ (ו' ט).

כלומר כדאמרו רז"ל (יומא כב): מפני מה לא נמשכה מלכות שאול המלך, מפני שלא היה בו שום צד דופי כדכתיב (ש"א יג א) בן שנה שאול במלכו. בלי שום חטא, עבור זה לא היה יכול להתקשר ולדבק לתתא עם בני ישראל, ועבור זה לא נמשך מלכותו כל כך כנודע, אבל מלכות בית דוד נמשכה לעולם ועד כנודע. לפי שקופה של שרצים תלה לו מאחוריו והיה ענו מכל אדם אשר על פני האדמה, לזה נמשך מלכות בית דוד לעולם ועד כנודע. נמצא לפי זה אמר הכתוב למה אירע בימי נח כל כך, לפי ש'נח איש צדיק תמים' בלי שום פגם, לזה לא היה לו שום שייכות עם דורו. וזהו 'איש צדיק תמים בדרותיו' ולא היה משגיה על דורו, וזהו שאמר הכתוב שתמיד בלי הפסק את 'האלהים התהלך נח' ולא עם בני דורו כלל והבן.

(בן בית' מרבינו אליעזר צבי מקאמרנא)

צִוְרָה תַעֲשֶׂה לְתֵבָה וְאֵל אֲמֹה תַכְלֶנָּה מִלְמַעְלָה וּפֶתַח הַתְּבָה בְּצִדָּהּ תִּשֵׂים תַּחְתִּים שְׁנַיִם וְשְׁלֹשִׁים תַעֲשֶׂה (ו' טז).

רצה לומר הובא בספר תולדות יעקב יוסף כהן הגדול (פרשת וישלח) בשם מרן הריב"ש טוב זלה"ה עה"פ 'חשבתו דרכי ואשיבה רגלי אל עדתיך' (תהלים קיט נט). כלומר כשקם בר ישראל בבקר לא יתחיל תיכף לעבוד את הבורא ב"ה, אלא 'חשבתו' תחלה 'דרכי' לצרכי עניני ביתי, כדי שלא ירגיש היצר הרע שעמדת מממתך לצורך עבודת הבורא ב"ה, כי יבלבל אותך בשטותים ושקרים שלו כדרכו עד שלא תוכל ח"ו לעבוד את הבורא ב"ה כרצונך הטוב, אלא דייקא תאמר תיכף כשתקום מממתך שצריך אתה לעסוק בעניני ביתך, ואחר שראה כך היצר הרע שאתה עוסק בעניני הבלי עולם הזה, אז תיכף ומיד 'ואשיבה רגלי אל עדתיך' בשירות ותשבחות תורה בנגלה ובנסתר כל אחד כפי שלבו חפץ בו. לזה כתיב 'ופתח התבה' של לימוד התורה 'בצדה תשים' שלא ירגיש היצר הרע שאתה רוצה ללמוד. אלא בדרך הזה תרגיל עצמך תחלה כל 'תחתים' תחת כל ישראל, שכל ישראל בודאי טובים ממך בשפלות הרוח באמת לבבו שאז אין היצר הרע יכול להתגבר עליך כלל, ואח"כ תלך מדרגה לדרגה של 'שנים' שתלמד בנגלה ובנסתר, ואח"כ 'ושלשים' שמשם התורה הקדושה, כמו שאמרו רז"ל (קידושין ל) שליש במקרא ושלש במשנה שליש בתלמוד, ועתה צריכין לשתף 'שלשים' אלו סתרי תורה ג"כ, וזהו שליש במקרא בנגלה התורה ובנסתר, שליש במשנה לצורך נשמתך בנגלה ובנסתר, שליש בתלמוד בחדושי תורה שבעל פה בנגלה ובנסתר. 'תעשיה' כלומר שתדע לכל זה שאין המודרש הוא עיקר אלא המעשה (אבות פ"א ז).

(בן בית' מרבינו אליעזר צבי מקאמרנא)

וְאֶתָּה קַח לָךְ מִכָּל מַאֲכָל אֲשֶׁר יֵאָכֵל וְאֶסְפַּת אֵלֶיךָ וְהָיָה לָךְ

שולחן הטהור

לקט הלכות מספר 'שולחן הטהור' וזר זהב'
לרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא זי"ע

דיני תפילין בפרטות. סימן כה

ה. אסור להפסיק בדיבור בין תפילין של יד לתפילין של ראש, ועבירה היא בידו^א. ואם סח מברך על מצות בחול"ם לשון רבים דקאי גם על של יד, וזהו אליבא דכולי עלמא^ב, אבל יש מגדולי הראשונים^ג שאמרו שיברך שתיים, להניח ועל מצות, כדי שיחבר את האהל להיות אחד והוה כאילו הניח השתא שניהם ביחד, {ד} אבל הניח של ראש בלבד לא יברך אלא על מצות:

א. מנחות דף לו. - תנא סח בין תפילה לתפילה עבירה היא בידו. ש"ע ס"ט.

ב. כן משמע בדברי המג"א סק"ט מובא לעיל דבריו, ולפ"ז בסח בודאי חזרת הברכה גם על של יד ומברך על מצות בחול"ם. וע"ע מה שהביא הט"ז סק"ו תשובת אחיו הגאון מהר"ר יצחק הלוי ז"ל בענין ברכת מצות תפילין אם י"ל מצות או מצוות ע"ש. ג. כמובא ברמ"א סעיף ט.

זר זהב - {ד} אבל הניח של ראש. דלא מצינו בשום מצוה בעולם שתי ברכות על מצוה אחת^א. אלא במילה^ב, אבל הכנסה לדת הוא מצוה אחרת^ג. ומעולם לא עלה זה על דעת ר"ת (מנחות לו. תר"ס ד"ה לא סח)^ד, אלא כך הוא עיקר הענין שסח בין תפילה לתפילה עבירה גדולה שמפריד בין הדבקים ועושה פגם גדול למעלה, ולכן לתקן מעט פגם הזה מברך שתיים, דהיינו ממשמש בשל יד ומברך להניח ומחזיק את הקשר ומברך ברכה שניה על של ראש ותוכף ומייחד שתי המצות זה לזה, כך הוא צורת הלכה פשוט עפ"י דעת הר"ז"ה (בעה"מ ר"ה יב. סוד"ה ואני אומר) והר"ן (שם יא. ד"ה שאלו) והרמב"ן (נדה נא: ד"ה ולשון הירושלמי) ורבינו יונה והם דברים אמיתיים והוא הסכמות רוב ראשונים. אבל אם אין לו אלא של ראש מברך על מצות בלבד וכן כתב הנמוקי יוסף (הל' תפילין ה. ד"ה לא סח)^ה וכן מסתבר והוא עפ"י דעת הר"ז"ה והרמב"ן, ובפרט שגם הר"ף (שם ה.) והרמב"ם (פ"ד מתפילין ה"ו)^ו סוברים כך והרבה מגאונים ראשונים, על כן אסור לברך על של ראש שתי ברכות אלא אם כן סח שחוזר וממשמש בשל יד ומברך עליו להניח, ועל של ראש על מצות:

א. כן הקשה הב"ח בד"ה ויניח בשם המהר"ל מפראג וע"ש מה שתירץ, וכן הקשה הגר"א בביאורו על ס"ה, ועיין בארצות החיים (ארץ יהודה סק"ב) ד"ה וראיתי להגר"א ע"ש.

ב. בב"י יו"ד ריש סימן רסה ד"ה ואבי הבן, הביא דכשהאב מל את בנו אמאי מברך ב' ברכות, על המילה ולהכניסו בברית של אאע"ה ע"ש. וע"ע מש"כ בב"ח שם ד"ה ומ"ש ואבי הבן ע"ש.

ג. עיין בשו"ע יו"ד סימן רסז ס"ב ובסימן רסח ס"ה, לענין מילת עבד וגר.

ד. וז"ל התו"ס: ור"ת פירש לא סח מברך אחת לשל ראש מברך על מצות תפילין שזו היא ברכתו, סח מברך ב' לשל ראש להניח ועל מצות וכן כתב בשימושא רבא דתפילין. וכן כתב הרא"ש בהלכות תפילין סימן לא וז"ל: אבל לפר"ת ז"ל מברך לעולם ב' ברכות על של יד להניח ועל של ראש על מצות, ואם סח ביניהם מברך על של ראש שתיים להניח ועל מצות. מובא בב"י ריש סימן כו.

ה. מובא במג"א סק"ו וז"ל: כתב הר"ן וממשמש בשל יד ומחזק הקשר ומברך על ש"ר שניהן וכו' עכ"ל, וטעמו כיון ד"א דחייב לברך כשמשמש והכא י"א דאין צריך לברך להניח לכן ימשמש בש"י, וע"ע בפמ"ג.

ו. מובא בב"י ריש סימן כו, דאם אין לו אלא תפילין של ראש דמברך רק אחת, אע"פ שפסק בסח כר"ת ע"ש.

ז. מובא בב"י ריש סימן כו, וז"ל: שם סעיף ב' וז"ל: אם אינו מניח אלא של ראש לבד, מברך עליה על מצות תפילין לבד. והרמ"א כתב ולדין דנהגים לברך בכל יום שתי ברכות, מברך על של ראש לבד שתי ברכות, ואם מניח של יד לבד מברך להניח לבד.

מעשה אבות

ויאמר הוי"ה לנח בא אתה וכל ביתך אל התבה וגו' (ז א)

פעם אחת היה רבינו מהר"א מקאמרנא זי"ע, במונקאטש במשך ששה שבועות, והתאכסן אצל הגביר ר' מענדיל וואלף קראה ז"ל, אשר רבינו חדר לקבוע מקום אכסנייתו בביתו בכל שנה אחר חג השבועות כשהיה מגיע למונקאטש, ובאו אליו חסידים מעיר ווערצק, לבקשו שישבות אצלם בשבת קודש, והכטיה להם, והם עשו שם הכנה רבה, כי ידעו שמערי הסביבות יבואו לשם על שבת קודש. וכיום ה' התאספו כל העיר לקבל ברכת הפרידה כנהוג, ובאו העגלות, וכל בני ביתו של רבינו ישבו על העגלות, ולא נשאר בביתו רק הוא עם גבאי אחד, ובא הבעה"כ עם אשתו לקבל ברכת הפרידה, ונתנו קוויטל כנהוג עם פדיון. וכאשר בירך אותם בברכת הפרידה, פתחה בעלת הבית פיה ואמרה: הנה בני שיחיה עושה ברית מילה בשבת קודש הבעל"מ, ואני מבקשת שרבינו הקדוש יהיה על הברית, ונכבדהו בסנדקאות.

שתק רבינו איהו מינוטין, ופניו נשתנה לכמה גוונים ואמר: הנה איתא בוהר הקדוש (ח"א עא.) וז"ל: ויאמר יי' לנח בא אתה וכל ביתך אל התבה וגו'. פמה דאתמר דמאריה דביתא יתב ליה דשו למיעאל. לקבר אתתא אקרה ליה לנפקא. בקדמיתא עאל פרשיתא דבעלה, לסוף נפק ברשו דאתתא. מכאן אוליפנא מאריה דביתא יעיל דאתתא תפיק, תרא הוא דקתיב ויאמר אליהם אל נח לאמר צא מן התבה. דרשו תהו בידקא לאפקא ליה לאושפיזא ואלא לאעלא ליה: ואם בעלת אכסניא אינה נותנת רשות ליסע, מוכרח אני לשבות בכאן בשבת קודש, לקיים מאמר הו"ל, אפילו ששם כבר התאספו עולם גדול כמובן.

ובגודל אהבתו של רבינו לרבי מענדיל הנ"ל, נתן בידו מכתב, אשר בו כתב: כי יהיה עמו לחלקו בזה ובבא. ב' אייר תרל"ד נסתלק רבינו, לפני הסתלקותו לא הניחו לאיש להיכנס לביתו, וזאת רבי מגדל וואלף ומשפחתו שקיבלו רשות להיות שם, וזכו להתברך מפי קדשו, בטרם שעלתה נשמתו למרום.

לפני פטירתו של רבי מגדל וואלף, ציוה לבניו, שיחנו בידו את המכתב שקיבל מרבינו, שבו הבטיחו כי יהיה עמו לחלקו בעולם הבא. ולפני הלוויה כשרצו לקיים בקשתו באה רעייתו הצדקנית מרת רבקה חיה בטענה באמרה שגם לה יש חלק במכתב, ורצונה שלאחר אריכות ימיה ושנותיה יהיה בידיה לזכות בעלמא דקשומ, באותו שעה כיהן כבר הגאון בעל 'דרכי תשובה' ממונקאטש כרב, והושיב בית דין מיוחד שפסק כי יחלקו את המכתב לשני חלקים, והחלק האחד יימסר עם ר' מגדל וואלף בקברו. ואילו החלק השני יישאר עבורה.

וכשנפטרה אותה צדיקת השתתף הגה"ק בעל 'דרכי תשובה' בלווייתה, באומריו שאם כי אין דרכו להשתתף בלוויה של אשה יצא הפעם מגדרו, ומעמו עמו כפי שאמר בשעת הלוויה, כי על זכויותיה ניצבת ועומדת חצי קהילה זו [אויף זכות פון די אידיגע איז געשמענען די האלבע שטאמ]. רבי מגדל וואלף ורעייתו זכו להעמיד דורות ישרים ומבורכים ת"ח ואנשי מעשה, שהיו מחשוכי ונכבדי חסדי קאמרנא, ושמום נודע לתפארת הן בתורה וביראת שמים ובמידות טובות, והן בצדקת פורנום כבעלי חסד מובהקים.

כתבי שם

בשורה טובה לשוחרי החסידות והקבלה בעזהשי"ת יצא לאור

ספר

דמשק אליעזר

פירוש על הזוהר הקדוש

מכ"ק ארמו"ר הגה"ק המקובל האלקי שר בית הזוהר מרן

רבי אליעזר עזבי סאפרין זי"ע"א מקאמרנא

חלק ו' - על פרשיות: שמות, וארא, בא, בשלח.

הפירוש הוא על כל מילה ומילה מהוה"ק, על דרך הפשט והחסידות והקבלה, הטיה לכל נפש, בספר מובא הזוהר למעלה ובתוך הפירוש ג"כ מובא כל הזוהר, וכן מ"מ לרוב, עם פיסוק וקדוק מתוך הגהה מדויקת ומדויקת.

ניתן להשיג את הספר: בכל התנויות הספרים, ובטלפון: 052-7643092

וכן בכימ"ד עטרת שלום - קאמרנא, רח' ארזי הבירה 48 י"ם

כמו"כ ניתן להשיג הפירוש 'דמשק אליעזר' ה' כרכים על כל חומש בראשית וחלק הארזא וזטא

הגה"ק רבי יהודה צבי ב"ר משה מראזלא זצ"ל בעל ה'דעת קדושים' ז' מר חסון תר"ח

תולדותיו

רבינו נולד לאביו הרה"ק רבי משה מסאמבור זצ"ל בעל ה'תפילה למשה', בן רבינו הגה"ק רבי יצחק אייזיק מסאפרין זי"ע, ולאמו הרבנית בתו של הרה"ק רבי יהודה זצ"ל בן הרה"ק רבי משה מדאגטשין זצ"ל בעל המגיד משנה על המשנת חסידים. רבינו סיפר על עצמו מעשה נורא שהיה עמו כאשר היתה אמו מעוברת ממנו, שכשהגיע אמי לחודש השביעי לעיבורה איז מיר שוין נמאס גיוואהרן אזוי לאנג דורט צו זיצען און צו זיין אפועל בטל [נמאס בעיני לשבת בחיים זמן רב ולהיות פועל בטל] והתחלתי להתנענע כדי לצאת ממעי אמי, ואבי בראותו שאמי יושבת על המשבר נכנס לבית המדרש להתפלל ולבקש עליה שתלד בניקל בלי שום מכשול, והנה שמע איך שאנשים מרננים אחריו שהעיבור אינו כשר, כי היה רק שבעה חדשים מעת הנישואין, והיה כאשר שמע אבי זאת חזר לביתו והתאנח מאוד, וירא אמי שחזר לביתו וקול אנוחותיו בגרונו הבינה מיד שקול מלחשים הגיע לאזניו, אמרה אמי לעובר: בני קינד לעב דוא וויסט דאך דעם אמת אז דו ביסט אערכליס קינד מאביך הצדיק פאלג מיר אין ווארט נאך אויס צווי חדשים [בני יקירי יודע אתה שהיך זרע כשר מאביך הצדיק שמע בקולי והמתן מלצאת עוד שני חדשים], וכך עשיתי והמתנתי עוד ב' חדשים בהיות שלא הייתי פועל בטל, כי בכל רגע ורגע קיימתי מצות כיבוד אס. ונקרא שמו בישראל יהודה צבי, יהודה ע"ש אבי אמו, וצבי ע"ש רבי צבי זצ"ל אבי רבי יצחק אייזיק מסאפרין זצ"ל. בימי ילדותו שאב הרבה אצל זקינו רבי יצחק אייזיק מסאפרין, וכל ימיו העיד על עצמו איך שזוכר הטעם עריבות ומתיקות ליל השימורים ליל הסדר של פסח והארות הנפלאות שזכה לראות ולהרגיש בצל זקינו הקדוש.

על התורה והעבודה

ראשית דרכו וקנייניו בתורה ועבודה הלך ללמוד בצילו של דודו האילן הגדול רבינו הגאון הקדוש רבי אלכסנדר סענדר אבד"ק קאמרנא זי"ע, וישב עמו ימים וילות בלי הספק ויגעו עצמם ביגיעה עצומה על התורה בש"ס ופוסקים ראשונים ואחרונים לברר כל דבר ברר היטב כסולת נקיה, בבית דודו רבינו המהר"א"ס שררה העניות והדחקות ולא היה שם לחם לאכול משבת לשבת ואעפ"כ לא מש מאהלו של דודו לקנות ממנו דרכי התורה והלימוד והפלפול.

לאחר הסתלקותו של דודו ביום כ"א אב תקע"ח הלך ללמוד בצל דודו שר בית הזהר הרה"ק רבינו צבי הירש מזידיטשוב זי"ע ושם קנה ממנו דרכי הלימוד בתורת הנסתר והיה מגדולי תלמידיו עד שלקחו לחתן לבתו הרבנית מרת שרה, וישב שם על שלחן חותנו על התורה והעבודה, וזה לשון חותנו במכתב קודש ששלח אליו: **אל כבוד חתני בבת עיני הוא כבוד הרב הגדול בישראל גדול בחכמה ובכל מדע גדול בתרה בנגלות ובנסתרות עושה פרות משלח פארות החו"ש החסיד האמיתי כבוד שמו מו"ה יהודה צבי נ"י.**

שם נתוודע עם בן דודו בנו של רבו הראשון רבינו קודש הקדשים איש האלקים רבי יצחק אייזיק מקאמרנא זי"ע, וביחד עסקו והתעמקו בדברי התנא האלקי רבי שמעון בר יוחאי ובכתבי מרן הארי"י ז"ל, ונסעו ביחד ג"כ פעם אחת לקבל פני

קדוש ישראל רבי ישראל מרוזין זצ"ל, ואודות נסיעה זו מסופר ששניהם התחפשו לסוחרים בלבושם ובהתנהגותם כדי שלא יכבדו אותם, והיה בבואם לעיר סאדיגורא מקום משכן רבי ישראל מרוזין ויסורו לאחת מבתי המלון, עוד לא הספיקו לנוח עצמן מטורח הדרך ויבוא שליח מבית הרבי לבעל האכסניא שהרבי מבקש מן הצדיקים שבאו אצלו שישורו אליו מיד, ויאמר בעל האכסניא להשליח כי לא באו אצלו צדיקים רק איזה אנשים סוחרים באו אליו ונחים הם עתה מטורח הדרך, בעוד זמן מה חזר שליח הרבי אל בית האכסניא ויאמר לו כי הרבי אמר לו שכיון על שני הסוחרים אשר המה באמת צדיקים גדולים, כיון ששמעו כך עמדו והחליפו בגדיהם ויבואו לבית הרבי אשר חיכה להם וקיבלם בסבר פנים יפות ומאירות, ויאמר אליהם ממי התחפשתם וכי לא הרגשתי שעומדים לבוא אלי צדיקי עולם ויצווה להביא לפניכם כיבוד והתעסקו ביניהם כמה שעות בשיחות עמוקות בדברים העומדים ברומו של עולם, והרה"ק מראזלא נשאר לשבות שם על שבת קודש וכבדו הרה"ק רבי ישראל מרוזין במשך ימי השבת בכבוד גדול ושוחח עמו הרבה על עבודת הקודש של חותנו ורבו רבינו המהרצ"ה מזידיטשוב זי"ע.

דן ידיו עמו

רבינו כיהן אב"ד בערים גדולות בישראל הקהילות גולינא וברודשין, ובסוף ימיו כיהן אב"ד בקהילת ראזלא, ופעם אחת אמר על עצמו כי קודם שנעשה בעל הוראה חזר שבעים פעמים הלכות מליחה בשר וחלב ותערובות. ועובדא ידוע שפעם אחת בערב שבת קודש בא לפניו שאלה אותו על בהמה שהיתה מחט גדול תחוב בהדקין והכשירה רבינו, וכמו שעה לפני השבת התחיל להתבונן השאלה הזאת ונבהל מאוד על שהכשיר טריפה גמורה, ונתיישב בדעתו שלפני שידוע לבני העיר זאת ישאל לרבו וחותנו רבינו מזידיטשוב, והיה אך בואו לבית רבו ראה שרבו התחיל כבר תפילת שמונה עשרה של מנחה ערש"ק וכאשר פסע לאחוריו החזיר פניו הקדושות והראה לו פנים שוחקות ואמר לו שאל ידאג כי גם בשמים פסקו כן שהבהמה טהורה היא, ואעפ"כ לא נח ולא שקט ולבו היה נקפו מאוד כי לא בשמים היא, בבוקר השכם פתח החלון והנה רואה שני נערות קטנות מדברות אחת אל רעותה, שלא יכולת למצוא את המחט כי יפה טמנתי אותה, וישאלה רעותה הגידה נא לי היכן טמנתי, השיבה לה: בהדקין של הבהמה, מיד שמח מאוד על שלא הכשיל את בני ישראל באכילת נבילות וטריפות. ופעם אחת אחר שישב יום שלם בדין תורה על עסקי נתבטל כל היום מלימוד התורה ועסק כל היום בהוויות דעלמא לשמוע טענות ומענות של ב' הצדדים, ענה לו: תאמין לי שכל דבור ודבור שיצא מפי הטוענים לא שמעתי מהם רק יחודי שמותיו יתברך ולא הסחתי דעתי מיחודו ית' אף רגע, וכשמעם זאת אביו הרה"ק רבי משה מסאמבור הפטיר עליו ברוך השם יודיל שלי יודע איך לדבר דברי חול על טהרת הקודש, לפני הסתלקותו ממש נתקבל לאב"ד יאסי ונסתלק לפני שהגיע לכהן שם.

מנהיג בישראל

אחרי הסתלקותו של אביו הרה"ק רבי משה מסאמבור זצ"ל ביום ו' אייר ת"ר, הכתירו אותו חסידי בית אביו שעוד זכו להסתופף בצל דודו וחותנו רבינו המהרצ"ה מזידיטשוב לרב ומנהיג אחרי הסתלקותו של אביו הרה"ק רבי משה מסאמבור זצ"ל ביום ו' אייר ת"ר, הכתירו אותו חסידי בית אביו שעוד זכו להסתופף בצל דודו וחותנו רבינו המהרצ"ה מזידיטשוב לרב ומנהיג

חבוריו

'דעת קדושים' על המועדים, 'עמוד התורה' יחודים על אתון דקריאת שמע, 'תעלומת חכמה' על מדרש רבה, רבינו התבטא על חיבוריו קודם הסתלקותו: שאם לא הייתי יודע מי הוא מחבר הספרים האלה אז אמרתי שמחברו הוא מלאך אלוקים, גם עתה צריך אני להתייגע להבין מה שהיתה כוונתי כשכתבתי דברים עמוקים אלה. ואמר שספריו הוא במקום זה שלא השאיר אחריו בן זכר.

הסתלקותו

כל ימיו סבל מחולי מעיו ואעפ"כ התחזק ביותר בעבודת השם, בסוף שנת תר"ז הכביד עליו חליו, ובר"ה וביוכ"פ של שנת תר"ח כבר לא היה כוח בעדו להתפלל לפני העמוד ושכב על המיטה בבית מדרשו, וכשהגיע השי"ץ בסדר העבודה אצל והכהנים והעם וכו' צעק רבינו בקול אדיר ונורא התיבות 'את השם הנכבד והנורא' וכל העם אשר היו בבית המדרש נפל עליהם חרדת אלוקים, ביום הושענא רבא קרא רבינו למשמשו וסידר לפניו סדר הצוואה וגילה לו שמיד אחר החג הסתלק לבית עולמו, וביום ז' חשוון קרא רבינו עשרת הדברות ופרשת קריאת שמע ברעש גדול שלא נשמע ממנו כל ימי חייו ועסק כמה רגעים ביחודים נוראים ועלתה נשמתו הטהורה בסערה השמימה והוא אך ורק בן נ"ז שנים בהסתלקותו. ועיין במגילת סתרים שכותב עליו רבינו קודש הקדשים המהר"א מקאמרנא זי"ע א שבהסתלקותו תקן הכל וגם הרבה ניצוצין ויצאה נשמתו הטהורה בטהרה וביחוד שלם. השאיר אחריו ד' בנות: הרבנית הינדא אשת רבי יעקב האגער בן רבי דוד מזאבליטוב זצ"ל. הרבנית מרים אשת רבי יעקב טוביש בן רבי אהרן משה טויביש אב"ד יאסי זצ"ל. הרבנית בראנדל אשת רבי יחזקאל שרגא הלברשטאם משינווא בן הדברי חיים מצאנז זצ"ל שמילא מקום חותנו ברבנות ראזלא. הרבנית רבקה אשת רבי שלמה בן רבי משה חיים בן רבי יצחק אייזיק מקאליב זצ"ל שמילא מקום רבנות חותנו בראזלא אחרי שגיסו רבי יחזקאל שרגא עבר לשינווא, והוא אביו של הרה"ק רבי יהודה צבי מראזלא (השני) זצ"ל חתנו של רבינו הגה"ק רבי אליעזר צבי מקאמרנא זי"ע א שהיה אבי שלשלת ראזלא קאליב.